

KILENCED

A HÁROM SZENT KASSAI VÉRTENŰ TISZTELETÉRE

**Nektek az a kegyelem jutott,
hogy ne csak higgyetek Krisztusban,
hanem szenvedjete is érte**

(Fil 1, 29)

Körösi Márk (született: 1588-ban) a nagyszombati papnevelde rektora, majd esztergomi kanonok és széplaki apát volt, aki a katolikus hit védelmére, Kassára ment, hogy az ott lelkipásztorkodó *Pongrácz István* és *Grodecz Menyhért* jezsuitáknak segítsen. *Pongrácz István* (született: 1582-ben) előkelő erdélyi nemesi család sarja volt, jezsuita lett. Ausztriában, majd Kassán tanított és lelkipásztorkodott. Itt találta lengyel származású rendtársát, *Grodecz Menyhértet* (született: 1584-ben), aki a harmincéves háborúban tábori lelkész volt, majd Kassára került. Több nyelven beszélt, a katonák nemcsak megértették, de szelídsége és jóindulata miatt szerették is.

Bethlen Gábor és Rákóczi György kálvinista hajdú 1619. szeptember 5-én elfoglalták Kassát, mindhármukat azonnal őrizetbe vették, és arra akarták kényszeríteni, hogy az új valláshoz szegődjenek. Midőn ez nem sikerült nekik, szeptember 7-én borzalmasan megkínózták és megcsonkították, majd a szennygödörbe dobták ki őket, ahol Pongrácz István még 20 órát élt. Nagyszombatban, az orsolyiták templomában vannak eltemetve. Szent X. Piusz pápa 1905-ben avatta őket boldoggá, Szent II. János Pál pápa 1995. július 2-án

Kassán avatta őket szentté. Ereklýeik egy részét Kassán a Szent Erzsébet főszékesegyházban és az esztergomi bazilikában is őrzik.

Szent X. Piusz pápa iratából, amellyel Isten tiszteletreméltó szolgálait: Körösi Márk kanonokot, Pongrácz István és Grodecz Menyhért jezsuita áldozópapokat ünnepelesen a boldogok közé iktatja

(ASS 39 [1906], 145-150)

Jézus és Mária nevét sóhajtozták

Körösi Márk István a horvátországi Kőrösön született. Említésre méltó, hogy nagy szeretettel vette körül égi Édesanyját, a Boldogságos Szűz Máriát, akit később is, nehéz helyzeteiben, különösen pedig gyötrelmes halálküzdelmében állandóan bizalommal segítségül hívott. Amikor úgy érezte, hogy Isten a papságra hívja, Rómába ment tanulni, ahol mindenféle jó törekvésnek nem csupán követője, hanem buzgó megvalósítója is lett. Hazájába visszatérve apostoli tevékenységét oly nagy hatással végezte, hogy híre messzire elterjedt; ezért Pázmány Péter esztergomi érsek és Magyarország prímása saját egyházmegyéjébe hívta őt. Nem sokkal később esztergomi kanonokká és komáromi főesperessé nevezte ki. Mindjárt kinevezése után a Kassa közelében fekvő széplaki uradalom élére került kormányzónak.

Pongrácz István törzsökös magyar felvidéki családból származott. Az erdélyi Alvincen született, s kiképzését a kolozsvári jezsuita kollégiumban nyerte. Itt annyira

megkedvelte mesterei életét, hogy szülei és rokonai tanácsa ellenére maga is közéjük lépett. Luther és Kálvin tanaitól, valamint a polgárháborúktól zaklatott népnek kívánt segítségére lenni. 1615-ben előljárói a felvidéki Homonnára küldték, hogy a katolikusokat hitükben és vallásukban megerősítse. Kassára Dóczy András főkapitány hívta meg, Grodecz Menyhérttel együtt házába fogadta, akivel együtt a katolikus ügyet hathatósan elősegítették.

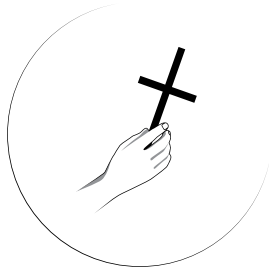
Grodecz Menyhért volt tehát a harmadik, aki ehhez a két áldozópaphoz csatlakozott. A sziléziai Teschenben született, grodeki eredetű lengyel családból. A jezsuita rendben különböző beosztásokban munkálkodott, amikor Dóczy András főkapitány Kassára hívta, hogy a helyőrség papja legyen.

Midőn Krisztus bajnokai nagy buzgalommal végezték szent szolgálatukat, történt, hogy Bethlen Gábor vezére, Rákóczi György protestáns hajdúival Kassa alá érkezett, és követelte a város átadását a császáriaktól. Rákóczi letartóztatta, és házi őrizetben tartotta a három katolikus papot, és a városi tanácstól kikényszerítette halálos ítéletüket.

Így tehát 1619. szeptember 6-ról 7-re virradó éjjel a kiküldött fegyveres csoport először az ajtót nyitó Pongrácz István atyát ütötte le vasbuzogánnyal, majd mindhármukat ökolcsapásokkal, rúgásokkal, arculcsapásokkal és gyötrelmes sebekkel illették, míg azok csupán Jézus és Mária nevét sóhajtozták. Körösi Márknak

Rákóczi nevében szabadulást ígértek, ha elhagyja a katolikus hitet, de ő az ajánlatot állhatatosan visszautasította. Amikor megfosztották ruháitól, kezénél fogva a szoba gerendájára akasztották, és égő fáklyákkal süttögették, bárdokkal vagdosták, úgyhogy megpörkölt bordái között szabadon lehetett látni belső részeit. Mivel már megvirradt, Körösi Márkot és Grodecz Menyhértet a gerendáról levéve lefejezték, Pongrácz Istvánt két kardütéssel a nyakán megsebesítették, majd halottnak vélvén két társával együtt a szennygödörbe dobták. Azonban még élt, és több mint 20 óra múlva sebekkel és szennyel elborítva, Jézus és Mária nevét sóhajtozva, szeptember 8-án hajnalban nyerte el az égi koronát.

Testüket Pálffy Katalin 1620-ban Bethlen Gábor engedélyével elszállította először a sebesi templomba, majd 15 évvel később a nagyszombati klarissza nővéreknel helyezte el. A klarisszáktól 1784-ben az orsolyitákhöz kerültek át. Az Úr több csodás jellel dicsőítette meg őket.

KILENCED A HÁROM SZENT KASSAI VÉRTENŰ TISZTELETÉRE

Ferenc pápa *Gaudete et exultate* kezdetű apostoli buzdítása alapján az életszentségre szóló meghívásról a mai világban

Bevezető ének

293. A. Harangszó

Isten, hazánkért térdelünk Elődbe.
Rút bűneinket jóságoddal földbe.
Szent magyaroknak tiszta lelkét nézzed,
Érdemét idézzed.

István királynak szíve gazdagságát,
Szent Imre herceg kemény tisztaságát,
László királynak vitéz lovagságát,
Ó, ha csak ezt látnád!

Szent Erzsébetből hős szeretet árad.
Margit imái vezekelve szállnak.
Minket hiába, Uram, ne sirasson,
Áldott Boldogasszony.

Márk, Menyhért, István, hős kassai szentek
Életpéldátok minket is vezessen.
Vértanúságtok legyen eszményképünk,
Hogy koszorút nyerjünk.

Krisztus szolgája, Salkaházi Sára.
Üldözötteknek, gyengéknek barátja.
Életedet adtad égnek felajánlva,
Szeretve, szolgálva.

Ránk, bűnösökre minden verés ráfér.
De könyörögnek ők édes hazánkért.
Hadd legyünk mink is tiszták, hősök, szentek:
Népünket így mentsd meg!

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Istenünk, Egyházadat az apostolokra építetted és azt kérted, hogy hitük ne lankadjon. A három szent kassai vértanú Márk, Menyhért és István bizonyítják, hogy általad, aki szeretsz és megerősítesz minket, minden legyőzhető. Szereteted Lelkével megajándékozva és megerősítve, az életszentség megújításához járultak hozzá a szűkebb pátria egyházában.

Közbenjárásukra kérünk, újítsd meg életszentségünket, ami a legszebb arca Egyháznak, amely ma semmit nem igényel úgy, mint szent életünket. Ezt kérjük tőled Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Isten igéjének olvasása

Elmélkedés

Litánia a szent kassai vértanúkhöz

Uram, irgalmazz! *Uram, irgalmazz!*
Krisztus, kegyelmezz! *Krisztus, kegyelmezz!*
Uram, irgalmazz! *Uram, irgalmazz!*

Krisztus, hallgass minket! *Krisztus, hallgass minket!*
Krisztus, hallgass meg minket! *Krisztus, hallgass
meg minket!*

Mennyei Atyaisten! *Irgalmazz nekünk!*
Megváltó Fiúisten! *Irgalmazz nekünk!*
Szentlélek Úristen! *Irgalmazz nekünk!*
Szentháromság egy Isten! *Irgalmazz nekünk!*

Szent kassai vértanú, Márk, Menyhért és István,
könyörögjetez érettünk.
Szent kassai vértanú, akik mindig Isten akaratának
teljesítésére törekedtetek,
Szent kassai vértanú, akik teljesen Isten és az emberek
szolgálatára szenteltétek magatokat,
Szent kassai vértanú, akik Jézus és Mária nevét
hívtátok segítségül,
Szent kassai vértanú, a Krisztushoz és
az Ő küldetéséhez ragaszkodás példaképei,
Szent kassai vértanú, az evangéliumi
következetesség példaképei,
Szent kassai vértanú, a kölcsönös megértés példaképei,
Szent kassai vértanú, az evangélium jeles tanúságtevői,

Szent kassai vértanúk, minden helyzetben
az igazság hirdetői,
Szent kassai vértanúk, az állandó imádság férfijai,
Szent kassai vértanúk, akik készek voltatok a Krisztusba
vetett hitért meghalni,
Szent kassai vértanúk, akik hűségesek voltatok
lelkiismeretetek szavához,
Szent kassai vértanúk, Krisztus Egyházának
hűséges papjai,
Szent kassai vértanúk, akik az üldöztetésben
is hűségesek maradtatok,
Szent kassai vértanúk, az apostoli
szolgálatban áldozatkészek,
Szent kassai vértanúk, akik az evilági fájdalmakat
türelemmel viseltétek,
Szent kassai vértanúk, a hitben tisztességesek,
Szent kassai vértanúk, a reményben kitartóak,
Szent kassai vértanúk, akik teljes odaadással
tudtatok szeretni,
Szent kassai vértanúk, az egyházi
szolgálatban nagylelkűek,
Szent kassai vértanúk, az emberek javára
és üdvére munkálkodók,
Szent kassai vértanúk, a mindennapi életben szerények,
Szent kassai vértanúk, a missziós
tevékenységben nagylelkűek,
Szent kassai vértanúk, az erőszak ártatlan áldozatai,
Szent kassai vértanúk, akiket semmi sem szakított
el Isten szeretetétől,

Szent kassai vértanúk, akik helytállatok
az élet próbatételeiben,
Szent kassai vértanúk, akik kitüntettek a Szűzanya
iránti buzgó szeretetben,

Isten Bárány, te elveszed a világ bűneit,
kegyelmezz nekünk, Uram.

Isten Bárány, te elveszed a világ bűneit,
hallgass meg minket, Uram.

Isten Bárány, te elveszed a világ bűneit,
irgalmazz nekünk, Uram.

P. Szent Márk, Menyhért és István, Krisztus
hűséges vértanúi,

N. *Könyörögjetekek érettünk, amikor bizalommal
hozzátok fordulunk.*

Könyörögjünk.

Jóságos Istenünk, te a három szent kassai vértanút,
Márkot, Menyhértet és Istvánt a legnehezebb próba-
tétel pillanataiban hűséges tanúivá tetted a Jópásztor
szeretetének, aki életét adta másokért, közbenjárásuk-
ra tégy bennünket is minden helyzetben az evangélium
bátor apostolaivá és az igazság hirdetőivé, Jézus Krisz-
tus, a mi Urunk által. Ámen.

Az Úr imája

Áldás

Isten igéjének olvasása és elmélkedés az egyes napokra

1. nap

Evangélium szent
Lukács könyvéből. (Lk 12, 16-21)

Jézus ezt a példabeszédet is mondta nekik: „Egy gazdag embernek bőséges termést hozott a földje. Így okoskodott magában: „Mit tegyek? Nincs hová gyűjtsem a termésemet. Tudom már, mit teszek: lebontom csűrimeimet és nagyobbakat építek, oda gyűjtöm majd a termést és minden vagyonomat. Aztán majd elégedetten mondom magamnak: Ember, van annyid, hogy sok évig elég! Pihenj, egyél, igyál, s élj jól! – Ám az Isten így szól hozzá: Esztelen, még az éjjel visszakerik tőled lelkedet. Amit gyűjtöttél, kire marad? – Így jár az, aki vagyont halmoz fel magának, ahelyett, hogy az Istenben gazdagodnék.”

Az evangélium arra hív bennünket, hogy ismerjük meg szívünk igazságát, hogy láthassuk, mire alapozhatjuk biztonsággal az életünket. Általában a gazdag ember biztonságban érzi magát. Gazdagságában azt gondolja, hogyha gazdagsága veszélybe kerül, egész földi életének értelme szertefoszlik. Maga az Úr Jézus is szólt erről az esztelen gazdagról szóló példabeszédében, amelyet

arról a magabiztos emberről mondott, aki balga módon nem gondolt arra, hogy még aznap meghalhat.

A gazdagság semmiről nem biztosít minket. Sőt, amikor a szív gazdagnak érzi magát, annyira önelégült lesz, hogy nem hagy helyet Isten Szavának, hogy szeresse testvéreit, vagy, hogy örüljön az élet jelentősebb dolgainak. Ezzel megfosztja önmagát nagyobb javaktól. Ezért nevezi az Úr Jézus boldognak a lélekben szegényeket, akiknek szegény a szívük, és így az Úr a maga állandó újdonságával be tud térni hozzájuk. Példa erre ő maga, aki habár gazdag volt, szegényé lett.

Szent Márk, Menyhért és István segítetek nekünk lélekben szegénynek lenni és így lépkedni az életszentség útján. (vö. GeE 67-70)

2. nap

Olvasmány szent Pál (Gal 5,22-6,4)
apostolnak a galatákhöz írt leveléből.

A Lélek gyümölcse viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Ezek ellen nincs törvény. Akik Krisztus Jézushoz tartoznak, keresztre feszítették testüket szenvedélyeikkel és kívánságaikkal együtt. Ha a Lélek szerint élünk, viselkedjünk is a Léleknek megfelelően. Ne törlessünk kihívóan s egymásra irigykedve hiú dicsőség után.

Testvérek, ha valakit botláson értek, ti, akik lelkiek vagytok, intsétek meg a szelídség szellemében. De ügyelj, hogy magad kísértésbe ne essél! Hordozzátok egymás terhét, így teljesítitek Krisztus törvényét. Aki beképzeli magának, hogy valaki, holott semmi, önmagát áztatja. Mindenki a saját tetteit tegye mérlegre, dicsekvését pedig tartsa meg magának, ne tárja mások elé.

Világunkban, amely kezdettől fogva az ellenségeskedés helye, ahol mindenütt veszekednek, mindenfelől gyűlölködnek, ahol állandóan osztályozzuk a többieket eszméik, szokásaik, nyelvük, öltözködésük alapján. Összességében a gőg és a hiúság világa, amelyben mindenki azt hiszi, hogy joga van a többiek fölé kerekednie. Ennek ellenére, bár lehetetlennek tűnik, az Úr Jézus más stílust javasol: szelídséget. Ő mondta: *”Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, és megtaláljátok lelketek nyugalmát”* (Mt 11,29). Ha másokkal követelőzők és erőszakosak vagyunk, végül elfáradunk és kimerülünk. Ha azonban korlátainkat és hibáinkat gyengéden és szelíden, fölényeskedés nélkül látjuk, kezet tudunk nyújtani nekik és nem fecséröljük energiánkat felesleges panaszkodásra.

Szent Pál a szelídséget a Szentlélek gyümölcsei között említi (Gal 5,23). Azt javasolja, hogy ha néha megbánt egy testvér rossz tette, a *„szelídség szellemében intsük”* meg (Gal 6,1), ugyanakkor emlékeztet: *„ügyelj, hogy magad kísértésbe ne essél”*.

A szelídség a bizalmát csak Istenbe vető ember belső szegénységének másik megnevezése. Lehet, hogy valaki ellenkezik: *„Ha túlságosan szelíd vagyok, azt fogják gondolni rólam, hogy „együgyű, balga és gyöngye vagyok.”* Lehet, hogy ez így lesz, ám gondoljanak mások, amit akarnak. Jobb mindig szelídek lenni és akkor megvalósulnak legnagyobb vágyaink: *„A szelídek öröklik a földet”,* azaz látni fogják, hogy életükben beteljesednek Isten ígéretei. Mert a szelídek, a körülmények ellenére az Úrban remélnek, akik pedig az Úrban remélnek, birtokolni fogják a földet és nagy békének fognak örüdeni (vö. Zsolt 37,9.11) Ugyanakkor az Úr szeme megpihen rajtuk: *„Tekintetem azokon pihen, akik alázatosok és megtört szívűek, és akik remegve félik a szavam”* (Iz 66,2) Szent Márk, Menyhért és István segítsétek nekünk minden helyzetben alázatos szelídséggel válaszolni az élet kihívásaira és így lépkedni az életszentség útján. (vö. GeE 71-74)

3. nap

Olvasmány szent Pál *(Róm 12, 1.12-16)*
apostolnak a rómaiakhoz írt leveléből.

Testvérek, Isten irgalmára kérlek benneteket: Adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul. Ez legyen szellemi hódolatotok. A reményben legyetek derűsek, a nyomorúságban béketűrők, az imádságban állhatatosak.

Segítsetek a szenteken, ha szükségben vannak, gyakoroljátok a vendégszeretetet. Áldjátok üldözőiteket, áldjátok, s ne átkozzátok. Azokkal, akik örülnek, örüljétek, s a sírókkal sírjátok. Éljetek egyetértésben. Ne legyetek fennhéjázók, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű emberekhez. Ne legyetek magatokkal eltelve.

A világ a szórakozást, az örömet, az élvezeteket kínálja, és azt mondja, hogy ezek teszik széppé az életet. Az evilági ember, ha a családban vagy a környezetében betegség, probléma támad, félrenéz, próbálja azt nem tudomásul venni. A világ nem akar sírni, inkább leplezi, elrejti a fájdalmas helyzeteket, nem akar tudni róluk. Sok energiát fordít arra, hogy meneküljön a fájdalom közeléből, mert azt hiszi, hogy el lehet kendőzni a valóságot, amelyből soha, de soha nem hiányozhat a kereszt.

Az, aki a dolgokat a maguk valóságában látja, aki enged, hogy fájdalmak érijék és tud sírni a szívében, az képes átélni az élet mélységeit és igazán boldog lenni. Az ilyen embernek vigasztalásban lesz része, de Jézus, és nem a világ vigasztalásában. Így aztán lesz bátorsága osztozni mások szenvedésében, és nem fog elmenekülni a fájdalmas helyzetek elől. Fölfedezi, hogy értelmet ad életének, ha segítséget nyújt a másik fájdalmában, és megérti Pál apostol buzdítását: „Sírjátok a sírókkal” (Róm 12,15).

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek sírni másokkal és így lépkedni az életszenség útján.

4. nap

Olvasmány Izaiás
proféta könyvéből.

(Iz 1, 16-17)

Mosdjatok meg, s tisztuljatok meg. El gonosz tetteitekkel színem elől, ne tegyetek többé rosszat! Tanuljatok meg jót tenni: keressétek az igazságot, segítsétek az elnyomottakat, szolgáltsatok igazságot az árvának, s védelmezzétek az özvegyet.

Az „éhezés és szomjazás” nagyon mélyreható tapasztalatok, mert a túlélési ösztönhöz kapcsolódnak. Vannak emberek, akik hevesen törekszenek az igazságosságra és nagy erővel vágyódnak rá. Az Úr Jézus azt mondja, hogy az ilyeneket jóllakattják, akár gyorsan, akár késlekedve érkezik is az igazságosság, és mi ennek érdekében együttműködhetünk, még ha nem is mindig látható fáradozásunk eredménye.

Az igazságosság, amelyről az Úr Jézus beszél nem az, amit a világ keres, amelyet gyakran önző érdekek szennyyeznek be, és hol innen, hol onnan manipulálják. Látjuk, milyen könnyű belesodródni egy korrump bandába, és részt venni az „adok, hogy adj” mindennapi politikájában, amelyben minden eladó.

Az igazságosság mindenki életében akkor kezdődik, amikor döntéseiben igazságos, és tovább folytatódik a szegényebbek és a gyengébbek igazságának szolgáltaiban. Az „igazságosság” kifejezheti azt is, hogy egész

életünkkel hűségesek vagyunk Isten akaratahoz, de ha túl tág értelmet adunk a szónak, megfélemlíthetünk arról, hogy az valójában a védtelenek iránti igazságosságot jelenti.

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek nekünk éhezve és szomjazva keresni az igazságosságot és így lépkedni az életszentség útján. (vö. GeE 77-79)

5. nap

Evangélium szent (Mt 7,1-5.12)
Máté könyvéből.

Ne ítélkezzetek, hogy fölöttetek se ítélkezzenek! Amilyen ítélettel ti ítélkeztetek, olyannal fognak majd fölöttetek is ítélkezni. Amilyen mértékkel mértetek, olyannal fognak majd nektek is visszamérni. Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? Hogy mondhatod embertársadnak, hogy hadd vegyem ki a szemedből a szálkát, amikor a magad szemében gerenda van? Képmutató! Előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, s akkor hozzáláthatsz ahhoz, hogy kivedd a szálkát embertársad szeméből! Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük! Ez a törvény és a próféták.

Az irgalmasságnak két összetevője van: adni, segíteni, szolgálni másoknak és megbocsátani, megérteni. Az ajándékozás és a megbocsátás próbálkozás arra, hogy életünk valamit tükrözzön Isten tökéletességéből, aki túlradó módon ajándékoz és megbocsát. Ezen ok miatt halljuk az Úr Jézus szavait: „Ne ítéljete el senkit, s akkor benneteket sem ítélnék el. Amilyen mértékkel ti mértetek, olyannal mérnek majd nektek is” (Lk 6,38). Amilyen mértéket használunk az adakozásban, olyan mértékkel mérnek vissza nekünk az égben. Ezt nem szabad elfelejtenünk.

Az Úr Jézus nem azt mondja, hogy ”boldogok, akik beprogramozzák a bosszúállást”, hanem azokat mondja boldognak, akik megbocsátanak, mégpedig „hetvenszer hétszer” (Mt 18,22). Jó meggondolnunk, hogy mi mindannyian a bocsánatot nyertek serege vagyunk. Mindnyájunkra isteni részvétellel néznek. Ha őszinte szívvel közeledünk az Úrhoz és hallgatunk rá, néha meghallhatjuk szemrehányó szavait: „Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, ahogyan én megkönyörültem rajtad” (Mt 18,33).

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek nekünk irgalommal nézni és cselekedni és így járni az életszentség útján. (vö. GeE 80-82)

6. nap

Evangélium szent (Mt 6, 1-6)
Máté könyvéből.

Ügyeljete, hogy a jót ne az emberek szeme láttára tegyéte, azért, hogy lássanak benneteket. Így semmi jutalom nem vár rátok mennyei Atyátoznál. Amikor tehát alamizsnát adsz, ne kürtöltess magad előtt, mint a képmutatók teszik a zsinagógában és az utcán, hogy dicséjék őket az emberek! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb. Így alamizsnád titokban marad, és Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

Amikor imádkoztok, ne tegyete úgy, mint a képmutatók, akik az emberek szeme láttára szeretnek imádkozni a zsinagógában meg az utcasarkon, hogy mutogassák magukat! Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. Te, amikor imádkozol, menj be a szobába, zárd be az ajtót, s imádkozzál titokban mennyei Atyádhoz! S mennyei Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.

Az a szív, amely tud szeretni, nem enged be az életébe semmit, ami fenyegeti, gyengíti vagy veszélyezteti a szeretetét. A Bibliában a szívünk az igazi szándékok, amelyeket a külső dolgokban valójában keresünk és vágyunk: „Az ember a külsőt nézi, az Úr azonban a szívet”

(Sám 16,7). Ő ezért a szívünkben akar szólni hozzánk, a szívünkbe akarja írni a törvényét. Végül új szívet akar adni nekünk (vö. Ez 36,26).

Az Úr előtt értéktelen, amit beszennyez a hamisság. Az Atya, aki a „rejtekben lát” (Mt 6,6), tudja, mi az, ami tisztulásra vár, azaz tudja, mi nem az őszinte, csak színlelés és látszat. Máté evangéliumában azt is látjuk, hogy az ember szívéből ered az, ami tisztátalanná teszi, mert a szívből fakad a gyilkosság, a lopás, a hamis tanúság. A szív szándékából fakadnak azok a legmélyebb vágyak és döntések, amelyek valójában mozgatnak bennünket. Amikor a szív szereti Istent és a felebarátot, amikor ez nem üres szó, hanem valódi szándék, akkor a szív tiszta és akkor láthatja meg Istent.

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek nekünk tisztán tartani szívünket mindattól, ami beszennyezi a szeretetet és így lépkedni az életszentség útján. (vö. GeE 83-83)

7. nap

Olvasmány szent Jakab (Jak 3,13-18)
apostol leveléből.

Van köztetek bölcs és értelmes ember? Azt a helyes életmódból fakadó, szelíd bölcsességben végbevitt cselekedetei bizonyítsák. Ellenben ha keserű irigység és önzés van szívetekben, ne dicsekedjete, és ne hazudjatek az igazsággal

ellentétben. Ez a bölcsesség ugyanis nem felülről származik, hanem földi, érzéki, sátáni. Mert ahol irigység és önzés honol, ott zűrzavar van és mindenféle hitványság. A felülről származó bölcsesség először is tiszta, aztán békeszerető, méltányos, engedelkeny, irgalom tölti el, és gazdag termést hoz, nem részrehajló, nem képmutató. Az igazság gyümölcsét békében vetik el azok számára, akik békét teremtenek.

Számunkra megszokott, hogy konfliktusok, vagy legalább is meg nem értések okozói vagyunk. Például hallok valakiről valamit és mindjárt megyek és elmondom egy harmadiknak, ráadásul készítek egy újabb, kissé bővített változatot és ezt terjesztem. A közbeszéd világa, amelyet a kritikára és rombolásra kész tömeg éltet, nem szerez békét. A megszólás és a rágalmazás a terrorcselekményekhez hasonló: felrobbantják a bombát, pusztítanak, majd a merénylő boldogan és megnyugodva továbbáll. Mindez nagyon eltér attól a nemes magatartástól, amellyel a másik javát keresve, őszinte jóakarattal, szemtől szemben szólunk embertársunkhoz.

A békeszervezők a béke forrásai, építik a békét és a barátságot. És ha közösségünkben egy adott esetben bizonytalanok volnánk, arra törekedjünk, ami békeszervező szolgál, mert az egység felsőbb rendű, mint a konfliktus. Nem könnyű építeni ezt az evangéliumi békét, amely senkit nem rekeszt ki, hanem befogadja azokat is, akik kissé elütnek a többiektől, a nehéz és bonyolult

személyiségeket is, azokat is, akik nagyobb figyelmet igényelnek. Nehéz feladat ez és nagyon nyitott gondolkodást és szívet követel, mert nem tárgyalóasztal körüli egyetértésről van szó. Nem is tagadni vagy palástolni akarja a konfliktusokat, hanem elfogadja, hogy a konfliktust el kell viselni, meg kell oldani és egy új folyamat láncszemévé kell formálni.

Szent Márk, Menyhért és István, segítsétek nekünk békét teremteni magunk körül és így lépkedni az élet-szentség útján. (vö. GeE 87-89)

8. nap

Evangélium szent (Mt 16, 24-27)
Máté könyvéből.

Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és kövessen. Aki meg akarja menteni életét, elveszíti, aki azonban értem elveszíti, az megtalálja. Mi haszna van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért? Eljön ugyanis az Emberfia Atyja dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek a tettei szerint.

Ha az evangéliumért akarunk élni, nem várható, hogy minden kedvezően alakul körülöttünk, mert a hatalom törekvései és a világi érdekek ellenünk hatnak. Az életidegen társadalomban, amely akadályozza a hiteles

emberi és társadalmi fejlődést, nehezzé válik a boldogságok megélése, sőt egyenesen nevetségessé, gyanús, nem jó szemmel nézett dologgá válhat.

A keresztt, mindenekelőtt a fáradozás és a szenvedés, amelyeket azért vállalunk, hogy teljesítsük a szeretet parancsát és az igazság útján járjunk, az érdeklődés és a megszentelődés forrása. Emlékezzünk, amikor az Újszövetség az evangéliumért viselendő szenvedésről szól, az üldözésekre hivatkozik.

Most is az elkerülhetetlen üldözésekről beszélünk és nem azokról, amelyek magunknak köszönhetünk amiatt, hogy helytelenül viselkedtünk másokkal. A szent ember nem feltűnő, elkülönülő, hiúságával, tagadásával és ellenszenvével elviselhetetlen személyiség. Krisztus apostolai nem voltak ilyenek. Az Apostolok Cselekedetei külön hangsúlyozza, hogy az egész nép szerette őket, miközben a hatóság nyomozott utánuk és üldözték őket.

Az üldözések nem régmúlt idők történetei, mert ma is szenvedünk miatta, akár véresen, mint oly sok mai vértanú, akár rejtett módon, a rágalmak és hamiságok miatt. Máskor gúnyolódásról van szó, amelylyel kifigurázzák a hitünket és nevetségessé akarnak tenni bennünket.

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek nekünk békét teremteni magunk körül és így lépkedni az életszentség útján. (vö. GeE 90-94)

9. nap

Evangélium szent
Máté könyvéből. (Mt 25, 31-40)

Amikor eljön dicsőségében az Emberfia és vele minden angyal, helyet foglal főséges trónján. Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig különválasztja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. Aztán így szól a király a jobbján állókhöz: Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. Idegen voltam, és befogadtatok. Nem volt ruhám, és felruháztatok. Beteg voltam, és meglátogattatok. Börtönben voltam, és fölkerestetek. Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogathattunk volna? A király így felel: Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül egytel is tettek, velem tettétek.

Ha keressük, hogy milyen az Isten előtt kedves életszentség, e szövegrészben találunk egy olyan alapszabályt, amelynek alapján meg leszünk ítélve. Az életszentség

nem azt jelenti, hogy egy elővételezett eksztázisban ragyog a szemünk. Szent II. János Pál pápa mondta, hogy „*ha valóban Krisztus szemléléséből indulunk ki, akkor mindenekelőtt azok arcán kell észrevennünk őt, akivel ő azonosulni akart*”. E felhívásban, hogy a szegényekben és a szenvedőkben ismerjük fel őt, magának Krisztusnak a szíve, érzései és legmélyebb vágyai nyilatkoznak meg, amelyekhez minden szent hasonlónak akart válni.

Azt gondolhatnánk, hogy Istent csak a kultusszal és az imádsággal, vagy csak bizonyos etikai normák betartásával dicsőítjük, és közben elfeledjük, hogy életünk értékelési kritériuma mindenekelőtt az, amit másokkal tettünk. Az imádság akkor értékes, ha a szeretet mindennapos odaadása táplálja. Tiszteletünk akkor kedves Isten előtt, ha nagylelkűek akarunk lenni és engedjük, hogy az Istentől kapott ajándékok a testvéreknek nyújtott szolgálatokban mutakozzanak meg.

A legjobb módszer annak megítélésére, hogy imaéletünk hiteles-e, a megfigyelés, hogy miként alakul életünk az irgalmasság fényében. Mert az irgalmasság nem pusztán az Atya cselekedete, hanem annak az ismérve is, hogy kik az ő valódi gyermekei. Az irgalmasság az igazságosság teljessége, Isten igazságosságának legragyogóbb megnyilvánulása. Az irgalmasság a mennyország kulcsa.

Szent Márk, Menyhért és István, segítsetek nekünk a másokban meglátni Krisztust és így lépkedni az élet-szentség útján. (vö. 95-97, 104-105)

Cenzori vélemény: Mons. Gábor Bertalan
Imprimatur: Mons. Bernad Bober, érsek – metropolita
ABÚ Košice 2018. szeptember 25-én, Sz: 1165/18